

Lösningar till tenta 2006-03-22:

1. Decibelmätare.

Definiera händelserna: $A = \text{Mätare } A \text{ ligger i lådan}$, $B = \text{Mätare } B \text{ ligger i lådan}$ samt $C = \text{Mätare } C \text{ ligger i lådan}$. Det är givet att händelserna är oberoende samt att

$$\mathbb{P}(A) = \frac{1}{2}, \quad \mathbb{P}(B) = \frac{1}{3} \quad \text{och} \quad \mathbb{P}(C) = \frac{1}{4}.$$

(a) Sannolikheten att alla mätare ligger i lådan:

$$\mathbb{P}(A \cap B \cap C) = \mathbb{P}(A) \cdot \mathbb{P}(B) \cdot \mathbb{P}(C) = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{4} = \frac{1}{24}.$$

(b) Sannolikheten att det finns minst en decibelmätare i lådan:

$$\mathbb{P}(A \cup B \cup C) = 1 - \mathbb{P}(A^* \cap B^* \cap C^*) = 1 - \mathbb{P}(A^*) \cdot \mathbb{P}(B^*) \cdot \mathbb{P}(C^*) = 1 - \frac{1}{2} \cdot \frac{2}{3} \cdot \frac{3}{4} = \frac{3}{4}.$$

(c) Sannolikheten att mätare C ligger i lådan givet att åtminstone en mätare finns i lådan:

$$\mathbb{P}(C \mid A \cup B \cup C) = \frac{\mathbb{P}(C \cap (A \cup B \cup C))}{\mathbb{P}(A \cup B \cup C)} = \frac{\mathbb{P}(C)}{\mathbb{P}(A \cup B \cup C)} = \frac{\frac{1}{4}}{\frac{3}{4}} = \frac{1}{3}.$$

2. Diskret stokastisk variabel X .

(a) Bestäm konstanten c .

$$1 = \sum_{x=1}^3 p(x) = \frac{1}{9} \sum_{x=1}^3 (x+c) = \frac{1}{9} (1+2+3+3c) = \frac{2+c}{3} \quad \Rightarrow \quad \mathbf{c = 1}.$$

(b) Beräkna väntevärde och varians för X .

$$\mathbb{E}(X) = \sum_{x=1}^3 xp(x) = \frac{1}{9} \sum_{x=1}^3 x(x+1) = \frac{1}{9} (1 \cdot 2 + 2 \cdot 3 + 3 \cdot 4) = \frac{20}{9}.$$

$$\mathbb{E}(X^2) = \sum_{x=1}^3 x^2 p(x) = \frac{1}{9} \sum_{x=1}^3 x^2 (x+1) = \frac{1}{9} (1^2 \cdot 2 + 2^2 \cdot 3 + 3^2 \cdot 4) = \frac{50}{9}$$

$$\text{Var}(X) = \mathbb{E}(X^2) - (\mathbb{E}(X))^2 = \frac{50}{9}$$

(c) Beräkna $\mathbb{P}(\{X = 2\} \mid \{X \neq 3\})$:

$$\begin{aligned} \mathbb{P}(\{X = 2\} \mid \{X \neq 3\}) &= \frac{\mathbb{P}(\{X = 2\} \cap \{X \neq 3\})}{\mathbb{P}(X \neq 3)} = \frac{\mathbb{P}(X = 2)}{1 - \mathbb{P}(X = 3)} = \\ &= \frac{p(2)}{1 - p(3)} = \frac{\frac{3}{9}}{1 - \frac{4}{9}} = \frac{3}{5} \end{aligned}$$

3. Registreringsplåtar.

Det är rimligt att anta att alla nummer förekommer med samma frekvens.

- (a) $X \in Po(8)$.
- (b) $Y \sim N(960, 960)$, ty $Y \in Po(8 \cdot 12 \cdot 10) = Po(960)$ och $Po(\lambda) \sim N(\lambda, \lambda)$ när $\lambda \geq 15$.
- (c) Beräkna $\mathbb{P}(Y \geq 999)$.

$$\begin{aligned}\mathbb{P}(Y \geq 999) &= 1 - \mathbb{P}(Y \leq 998) \approx 1 - \Phi\left(\frac{998 + 0.5 - 960}{\sqrt{960}}\right) = \\ &= 1 - \Phi(1.24) = 1 - 0.8925 \approx \mathbf{0.11}\end{aligned}$$

4. Maskin av typen *EPI Automatic*.

Två stickprov med $n_x = 5$ respektive $n_y = 6$ observationer.

- (a) Skatta μ_x med $\bar{x}$ och σ_x^2 med s_x^2 .

$$\bar{x} = \frac{1}{5} \sum_{i=1}^5 x_i = \mathbf{23.8}, \quad s_x^2 = \frac{1}{5-1} \left(\sum_{i=1}^5 x_i^2 - \frac{1}{5} \left(\sum_{i=1}^5 x_i \right)^2 \right) = \mathbf{28.2}.$$

Skatta μ_y med $\bar{y}$ och σ_y^2 med s_y^2 .

$$\bar{y} = \frac{1}{6} \sum_{i=1}^6 y_i = \mathbf{44.8}, \quad s_y^2 = \frac{1}{6-1} \left(\sum_{i=1}^6 y_i^2 - \frac{1}{6} \left(\sum_{i=1}^6 y_i \right)^2 \right) = \mathbf{206}.$$

- (b) 95% konfidensintervall för μ_x : ($\alpha = 0.05$, använd $t_{n_x-1, \frac{\alpha}{2}} = t_{4, 0.025}$)

$$\begin{aligned}I_{\mu_x} &= \left(\bar{x} \pm t_{4, 0.025} \frac{s_x}{\sqrt{n_x}} \right) = (23.8 \pm 2.776 \sqrt{\frac{28.2}{5}}) \\ &= (23.8 \pm 6.6) = \mathbf{(17.2, 30.4)}\end{aligned}$$

- (c) Skatta variansen σ^2 .

$$s^2 = \frac{(n_x - 1)s_x^2 + (n_y - 1)s_y^2}{n_x + n_y - 2} = \frac{4 \cdot 28.2 + 5 \cdot 206}{9} = \mathbf{127}$$

- (d) 95% konfidensintervall för $\mu_x - \mu_y$: ($\alpha = 0.05$, använd $t_{n_x+n_y-2, \frac{\alpha}{2}} = t_{9, 0.025}$)

$$\begin{aligned}I_{\mu_x - \mu_y} &= \left(\bar{x} - \bar{y} \pm t_{9, 0.025} \sqrt{s^2 \left(\frac{1}{n_x} + \frac{1}{n_y} \right)} \right) = (-21.0 \pm 2.262 \sqrt{127 \left(\frac{1}{5} + \frac{1}{6} \right)}) \\ &= (-21.03 \pm 15.43) = \mathbf{(-36.5, -5.60)}\end{aligned}$$

- (e) Uppvärmningstiden för maskinen är med 95% säkerhet längre då den brukats i 3 års tid ty intervallet $(-36.5, -5.61)$ innehåller inte värdet 0.

5. Genomsnittlig månadshyra för 2:a med kök.

Beräkna:

$$\bar{x} = 2001, \quad \bar{y} = 3743.43$$

och

$$S_{xx} = \sum_{i=1}^7 x_i^2 - \frac{1}{7} \left(\sum_{i=1}^7 x_i \right)^2 = 28, \quad S_{yy} = \sum_{i=1}^7 y_i^2 - \frac{1}{7} \left(\sum_{i=1}^7 y_i \right)^2 = 171517.7$$

$$S_{xy} = \sum_{i=1}^7 x_i y_i - \frac{1}{7} \left(\sum_{i=1}^7 x_i \right) \left(\sum_{i=1}^7 y_i \right) = 2106$$

(a) Korrelationskoefficienten, r , tyder på ett mycket starkt linjärt samband ty

$$r = \frac{S_{xy}}{\sqrt{S_{xx} \cdot S_{yy}}} \approx \mathbf{0.96}.$$

(b) Skatta β , α och σ^2 med:

$$b = \frac{S_{xy}}{S_{xx}} = \mathbf{75.2143}, \quad a = \bar{y} - b\bar{x} = \mathbf{-146760}$$

$$s^2 = \frac{1}{n-2} \left(S_{yy} - \frac{S_{xy}^2}{S_{xx}} \right) = \mathbf{2623}$$

Den skattade linjens ekvation blir således $y = -146760 + 75.2143x$.

(c) Vilket år är genomsnittliga månadshyran ca 4500 kr?

$$4500 = -146760 + 75.2143 \cdot x \quad \Rightarrow \quad x = 2011.06 \approx \mathbf{2011}$$

(d) 90% prediktionsintervall för genomsnittlig månadshyra år 2006: (Använd $t_{n-2, 0.10/2} = t_{5, 0.05}$ -fördelningen)

$$y(2006) = -146760 + 75.2143 \cdot 2006 = 4119.5$$

$$\begin{aligned} I_y &= (y(2006) \pm t_{5, 0.05} \cdot s \sqrt{1 + \frac{1}{n} + \frac{(x - \bar{x})^2}{S_{xx}}}) = \\ &= (4119.5 \pm 2.015 \cdot \sqrt{2623} \sqrt{1 + \frac{1}{7} + \frac{(2006 - 2001)^2}{28}}) = \\ &= (4119.5 \pm 147.3) = (\mathbf{3970, 4270}) \end{aligned}$$